

ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการเลี้ยงดูด้วยนมแม่
ในโรงพยาบาลเอกชน

สุพรรณิการ์ ปานบางพระ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเด็ก)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในโรงพยาบาลเอกชน
KNOWLEDGE, ATTITUDE, AND PRACTICE OF BREASTFEEDING PROMOTION AMONG
NURSES IN PRIVATE HOSPITALS

สุพรรณนิการ์ ปานบางพระ 5236558 NSPN/M

พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พรรณรัตน์ แสงเพิ่ม, ประ.ด. (การพยาบาล), ทศนี ประสบกิตติคุณ,
Ph.D. (NURSING)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยหลังคลอด หรือห้องเด็กก่อนของโรงพยาบาลเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 86 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า พยาบาลมีคะแนนความรู้ในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เฉลี่ย 16.79 (SD = 2.833) จากคะแนนเต็ม 26 คะแนน มีคะแนนทัศนคติในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เฉลี่ย 4.00 (SD = .317) จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน และมีคะแนนการปฏิบัติในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เฉลี่ย 2.37 (SD = .484) จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติพบว่าทัศนคติของพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .295, p = .006$) แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ กับ ทัศนคติ และ ความรู้ กับ การปฏิบัติในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ข้อเสนอแนะ คือ พยาบาลควรได้รับการอบรมความรู้อย่างสม่ำเสมอ ควรส่งเสริมให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้แก่พยาบาลเพื่อให้พยาบาลเกิดทักษะ ความชำนาญ และการปฏิบัติที่ถูกต้องในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และเกิดทัศนคติเชิงบวกต่อการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามผลการศึกษาที่พบ นอกจากนี้ในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ควรมีการจัดการเรียน และการฝึกปฏิบัติที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ออกมาเป็นรายวิชาเฉพาะ เพื่อให้จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอน และการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลมีมากขึ้น ทำให้เพิ่มโอกาสในการฝึกปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากขึ้นตามไปด้วย

คำสำคัญ: ความรู้ / ทักษะ / การปฏิบัติ / เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ / พยาบาลในโรงพยาบาลเอกชน

**KNOWLEDGE, ATTITUDE, AND PRACTICE OF BREASTFEEDING PROMOTION
AMONG NURSES IN PRIVATE HOSPITALS**

SUPHUNNIKA PANBANGPRA 5236558 NSPN/M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PARNNARAT SANGPERM,
Ph.D. (NURSING), TASSANEE PRASOPKITTIKUN, Ph.D. (NURSING)**ABSTRACT**

This research aimed to study the relationship among knowledge, attitudes, and practice of breastfeeding promotion among nurses. The subjects were 86 nurses working in the post-partum or the nursery unit in private hospitals in Bangkok. Data was collected using questionnaires of personal information, with a questionnaire survey of knowledge, attitudes and practice of breastfeeding promotion among nurses, analyzing the data with descriptive statistics and Pearson's correlation coefficient.

The results revealed that the nurses had an average score of knowledge on breastfeeding at 16.79 (SD = 2.833) out of 26 points, with an attitude toward breastfeeding at 4.00 (SD = .317) out of 5 points, and practice on breastfeeding promotion at 2.37 (SD = .484) out of 3 points. The results also showed a significant positive relationship between attitude and practice of nurses in the promotion of breastfeeding ($r = .295$, $p = .006$), but found no relationships between knowledge and attitude or practice of breastfeeding.

The results suggest that nurses should be supported with training on breastfeeding promotion on a regularly basis, especially with workshops in order to enhance their skill, expertise and correct practice of breastfeeding promotion as well as their positive attitude toward breastfeeding as per this study. In addition, the Bachelor of Nursing Science Program should arrange courses and practical study of breastfeeding into specific subjects and increase the study hours of learning and practical study in order to increase the skill and expertise in breastfeeding for nursing students.

**KEY WORDS: KNOWLEDGE / ATTITUDE / PRACTICE / BREASTFEEDING /
NURSES IN PRIVATE HOSPITALS**

139 pages